

Kmečka trgovina

Akcija za zboljšanje sadne trgovine

Z ozirom na množične pritožbe s strani svojih članov, da plačujejo sadni trgovci letos nizke cene za jabolka, je Kmetijska zbornica pooblaščenca za TOI naj bi se priredila skupna konferenca obeh zbornic ter pozvalo na to kmečko zvezo, sadne trgovce, zainteresirane narodne poslance in še druge interese.

Zbornica TOI se je temu vabilu odzvala, narkar sta zbornici sklicali sestanek, ki se je vršil v Mariboru 22. avgusta v dvorani Združenja trgovcev. Sestanka so se udeležili za Kmetijsko zbornico svetnik g. Prelog in glavni tajnik g. dr. Lavrič, za TOI svetnik g. Senčar in tajnik g. dr. Ples, za Kmečko zvezo tajnik g. Finec, za izvoznike gg. Kranjc, Oset, Kostanjsek, Kercučič, Vaupotič in drugi. Poleg teh so se sestanka udeležili tudi narodni poslanci: gg. Žebot, Spindler, Koban, nadalje g. ing. Šturm in g. ing. Šiflar. Prisotni so bili tudi številni sadni producenti.

Sestanek je otvoril tajnik za TOI g. dr. Ples, ki je po otvoritvenih formalnostih predal vodstvo zborničnemu svetniku g. Senčarju in obenem zaprosil tajnika Kmetijske zbornice g. dr. Lavriča, da poroča o razlogih, ki so dali povod za sklicanje sestanka.

V svojih izčrpnih izjavah je g. dr. Lavrič povdarjal, da se producenti pritožujejo nad nizkimi cenami sadja, ki znašajo od 0.90—1.25 din za kg, dočim znaša cena po pogodbi z Nemčijo 2.90 din plus premija 0.25 din. Razlika med nakupovalno in izvozno ceno je po mnenju producentov tolikšna, da upravičuje zahtevo po zvišanju nakupne cene. Pritožbe producentov gredo tako daleč, da se zahteva, naj bi »Prizade« prevzel celokupno trgovino s sadjem, kakor je to storil za žito, odnosno da se odredijo minimalne odkupne cene navzdol.

Ob koncu svojih izjav je g. dr. Lavrič prosil zastopnika izvoznikov, da k pritožbam producentov zavzamejo svoje stališče.

V teku debate, ki se je nato razvila, so zastopniki izvoznikov v glavnem povdarjali:

Res je, da je bil po pogodbi dovoljen kontingent 3000 vagonov in da so od teh dobili naši izvozniki 300 vagonov, vendar so jih mogli izrabiti samo 100 vagonov. Nemčija je namreč dovolila potrebne devize skupno samo za 250 vagonov. To je vsekakor odločilno vplivalo na razvoj sadne trgovine. Poleg tega s Češkimi protektoratom ni bila sklenjena pogodba niti glede cen niti glede kontingentov, kar je zaradi konkurence zlasti v času, ko je bil izvoz v Nemčijo ustavljen, znatno vplivalo na znižanje cen na domačem trgu. Dejstvo pa je tudi, da je letos sadje na Hrvaškem in v južnih pokrajinah prej dozorelo, tako da so mogli izvozniki iz teh krajev v glavnem izkoristiti dovoljene kontingente. Važna okolnost pri formiranju cen je tudi ta, da je letos sadje zelo dobro obrodlilo v vseh državah in da je radi tega poleg nas še mnogo drugih izvoznikov. Morda je na izvoz nepovoljno vplivala tudi določitev cene ob sklepanju pogodbe, kar se more zaključiti iz najnovejših poročil, da se je cena znižala na 15 RM mesto dosedanjih 22 RM.

Glede razlike med nakupno in prodajno ceno je poročal predsednik Udruženja sadnih izvoznikov g. Kranjc, ki je uvodoma pojasnil, da je producentom po večini neznan, kako se obremenjuje sadje z različnimi davki, še preden zapusti mejo. Izvoznik mora plačati samo na raznih taksah in pristojbinah za 5 tonski vagon 3.983.50 din, za 10 tonski pa 5.966 din, ne da bi bil v tej vsoti vključeni davki, bančne obresti, tečajne difference, riziko, režija in običajni dobiček.

Vsi navzoči so sprejeli navedbe g. Kranjca na znanje in jih tudi kot pravilne ocenili.

Važna je bila tudi izjava g. Kranjca, da na cene vpliva zlasti dejstvo, da nimamo s Češkimi protektoratom iste pogodbe kot z Nemčijo in da so bili izvozniki ob zastoju izvoza v Nemčijo prisiljeni izvažati blago na Češko. Težave, ki jih moramo že danes predvidevati v razvoju sadne trgovine, bo mogoče vsaj delno premestiti, ako se takoj doseže s Češko enak režim, kot je uveden z Nemčijo.

G. ing. Šiflar je sprožil vprašanje mešetarjev, ki so po večini šušmarji in ki se pri svojih poslih poslužujejo raznih nedopustnosti v škodo izvoznikov in tudi producentov. Soglasno je bila odobrena zahteva, naj se uvedejo za nakupovalce obvezne legitimacije, ki jih naj vidirajo sreska načelstva. Legitimacije naj dobijo samo strokov-

no usposobljene osebe. V tem pogledu naj se takoj napravijo potrebne akcije pri kraljevski banški upravi. Prav tako se mora nujno opozoriti oblastva na nedopustno trgovanje inozemcev, ki se kakor vsako leto, tako tudi letos na našem trgu prav živahno udeležujejo in zblajo cene navzdol. Soglasno je bila tudi sprejeta zahteva po višji kvalifikaciji izvoznikov, kar naj bi se upoštevalo pri novelizaciji obrtnega zakona, ki je pravkar v teku.

G. dr. Lavrič je ob koncu debate resumiral vsa izvajanja, povdarjal, da je treba najti med producenti in trgovci lojalno sodelovanje, da se odstranijo nesporazumi, ki mnogokrat nastajajo radi neinformiranosti ene in druge strani, prosil pa, da trgovci upoštevajo siromašnost našega kmeta in da nastavlja za odkup njegovih produktov primerne cene.

V smislu izraženih želj je stavil tudi predlog, da se takoj uredi vprašanje mešetarjev pri kraljevski banški upravi in da se v pogledu ureditve našega izvoza na Češko nemudoma pošlje deputacija v Beograd.

Razširjena prodaja sadja v Mariboru

Piše podžupan Franjo Žebot

Slovenske gorice in mariborska okolica so letos oblagodarjene z ranim in zlahkim sadjem, kakor že malo kdaj poprej. Hrušk, breskev, sliv in sličnega sadja je toliko, da ga dobiš na mariborskem trgu za 1 dinar pošteno mero. Radi neprilik v sosednjih državah (ki pa jih ni zakrivila Jugoslavija) je izvoz tega sadja nemogoč. Ker zunanji kupci ni po naše zlahka sadje, smo pri mariborski mestni občini sklenili, da gremo našim sadjarjem v toliko na roko, da jim letos izjemoma dovolimo prodajo sadja na vozovih in košarah tudi izven mariborskega trga. Pri posebni komisiji v ponedeljek, dne 28. avgusta, smo soglasno sklenili, da smejo kmetje-sadjarji in tudi bajtarji prodajati sadje na določenih prostorih na Trgu Svobode pri mestnem gradu, v širših ulicah blizu kolodvora, pri Magdalenskem parku in raznih drugih ulicah, kjer se s prodajo sadja ne bo oviral promet.

Pač pa smo sklenili, da se izločijo od pravice prodajanja sadja na mariborskem trgu, ozir. drugih prostorih kakršni koli prekupčevalci. Radi tega pozivam sadjarje, ki vozijo svoje prideleke na mariborski trg in določene prostore, da javijo mestnemu tržnemu nadzorstvu s podatki vsak slučaj prekupčevanja in imena prekupcev, ki pod naslovom sadjar prodajajo sadje in druge kmečke prideleke na mariborskem trgu. Samo na ta način se bo iztrežilo škodljivo prekupčevanje in prekupevanje sadja na škodo kmečkih sadjarjev in mestnega prebivalstva. Občinske urade pa prosimo, da ne izdajajo dovoljenja, ozir. izkaznice za prodajo sadja in grozdja takim osebam, ki so morda sami posestniki, pa se na tihem pečajo s prekupevanjem.

Ugodnost prodajanja sadja se raneje tudi na prodajo domačega grozdja in opozarjamo naše vinogradnike iz Slov. goric in mariborske okolice, da bo dovoljeno pod istimi pogoji, kakor sadje, prodajati tudi grozdje; tudi pri prodaji grozdja morajo biti prekupčevalci izključeni ter smejo grozdje prodajati samo kmetje-vinogradniki in pa branjevci, ki imajo za to posebno obrtno dovolilo.

Mislím, da smo s tem sklepom šli pri mestni občini mariborski našemu podeželju na roko in smo njihovo prošnjo ugodno rešili.

Izvoz živine v Italijo

Dne 28. avgusta je bil podpisan sporazum med našo državo in Italijo glede izvoza goveje živine v Italijo. Po besedilu sporazuma bomo v Italijo tedensko lahko izvozili 450 glav živine. Od tega odpade na krave 50 glav, 400 glav pa na vole. Dosežen je sporazum tudi glede cen. Za vole bodo Italijani plačali 8 din kg franko Reka, prej pa so plačevali samo po 7.50 din. Nadalje bodo Italijani plačali za krave 6.80 din za kg franko Reka, dočim je bila dosedanja cena 6.30 din za kg.

O cenah hmelja

pravi »Slovenski hmeljars«, da ne bodo slabe. Pridelek ne bo večji kot lani, poraba piva se je pa dvignila. Seveda na neverjetno visoke cene ni

računati, pač pa na primerne. Treba je pa vedeti, da tisti, ki blago ponujajo, še niso nikoli dobro odrezali, kateri ga pa zadržujejo, pa tudi ne. Najvišja cena se navadno rada izmuzne. Pamen prodajalec počasi in previdno prodaja ter doseže zdravo in solidno povprečno ceno.

V Savinjski dolini se je kakih 1000 stotov hmelja že prodalo. Cene, ki so bile prvotne 35 din za kg, so se počasi dvignile na 40 din kg, za najboljšo blago pa se je izjemoma plačalo že več. Zadnje dni je zaradi zunanje nesigurnosti kupčija malo zastala. Pridelek v Savinjski dolini računajo na 18.000 stotov. Kakovost je prav dobra, pa tudi aroma, dočim so kobule bolj drobne. Iz tujine poročila o hmelju izostajajo.

Gospodarske zanimivosti

Potreščine na karte. Od nedelje, 27. avgusta, si je v Nemčiji mogoče nabaviti življenjske potreščine samo na karte. Ena oseba dobi na teden 700 gramov mesa, 60 gramov mlečnih izdelkov ali mesto tega 60 gramov olja ali masti, 250 gramov sladkorja, 150 gramov zdroba (griz), 63 gramov kavih nadomestkov, 20 gramov čaja in 0.2 litra mleka ter 120 gramov marmelade ali pa mesto marmelade 55 gramov sladkorja. Mla se dobi za 4 tedne 125 gramov. Blago (tekstilije) se dobi na karte le v izjemnih primerih, in to samo spodnje perilo, posteljno perilo in pletenine. Za restavracije in domačo kurjavo so posebne karte.

190 milijonov din znaša čisti dobiček naše države pri kovanju novega denarja. Ta dobiček pride od tega, ker je denarja sedaj več nakovaneja in ker je lažji kot stari, pri čemer se je prihranilo 125.050 kg srebra in 125.000 kg nikla.

Cene goveje živine

Voli. Maribor debeli 3.50—4.50 din, poldebili 3—3.50 din, plemenski, 4—5 din, Slovenj Gradec 4—5 din, Slov. Konjice 4—4.50 din, Ljubljana prvovrstni 5.50—6 din, drugovrstni 4—5 din kg žive teže.

Biki. Maribor 3—4 din kg žive teže.

Krave. Maribor klavne 3.25—4.25 din, plemenske 3.50—4.50 din, klobasnice 2—2.75 din, molzne 3.75—4.50 din, breje 3.25—4.25 din, Slovenj Gradec 3—4 din, Slov. Konjice 3—3.50 din, Ljubljana 3.50—4.50 din kg žive teže.

Telice. Maribor 3.50—4.75 din, Slovenj Gradec 4—5 din, Slov. Konjice 4—4.50 din, Ljubljana prvovrstne 5.50—6 din, drugovrstne 4—5 din kg žive teže.

Teleta. Maribor 4—5.50 din, Slovenj Gradec 5—6 din, Slov. Konjice 4—4.50 din, Ljubljana 6—7 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov stare 70 do 90 din komad, 7—9 tednov 100—120 din, 3 do 4 mesece 155—230 din, 5—7 mesecev 300 do 420 din, 8—10 mesecev 430—510 din, 1 leto stare 700—900 din komad, kg žive teže pa 6—8.50 din. V Ptuj so bili mladi pujski 6—12 tednov stari po 60—170 din komad, kg žive teže pa 6.50 do 7.50 din.

Pršutarji (proleki). Ptuj 7.75—8 din, Slovenj Gradec 7 din, Slov. Konjice 7 din, Ljubljana 8 do 9 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Ptuj 9 din, Slovenj Gradec 7 din, Slov. Konjice 8 din, Ljubljana 9 do 9.50 din kg žive teže.

Tržne cene

Krna. Seno Maribor 80—90 din, Celje 90 din, Slovenj Gradec 75 din, Slovenske Konjice 45 din, Ljubljana 60—80 din 100 kg. Lucerna Slovenj Gradec 125 din, Ljubljana 90—100 din 100 kg. Slama Maribor 45 din, Celje 60 din, Slovenj Gradec 50 din, Slov. Konjice 20 din, Ljubljana 50 din 100 kg.

Drva. Slovenj Gradec 80 din, Slov. Konjice 70 din, Ljubljana 100 din kubični meter.

Vino. V okraju Konjice navadno mešano vino pri vinogradnikih 4—5 din liter, finejše sortirano vino pri vinogradnikih 6—7 din liter.

Sadje. Na mariborskem trgu kg jabolk 2 do 4 din, hrušk 2—6 din, breskev 5—10 din, grozdja 5—10 din; liter borovnic 1.50—2 din, brusnic 6—7 din.

Krompir. Maribor 0.75—1.75 din, Celje 1 din, Slovenj Gradec 1 din, Slov. Konjice 0.80 din, Ljubljana 0.75—1 din kg na trgih.

Sejmi

11. septembra svinjski: Središče — 12. septembra tržni dan: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; živinski: Maribor; živinski in kramarski: Loka pri Zuzmu — 13. septembra svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje; živinski in kramarski: Dobova

— 14. septembra tržni dan: Turnišče; živinski: Ščavnica; živinski in kramarski: Golobinjek, Petrovče, Vitanje — 15. septembra svinjski: Maribor; tržni dan: Trbovlje; goveji in kramarski: Pleterje — 16. septembra svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje; živinski: Sv. Lenart nad Laškim.

Razgovori z našimi naročniki

Živčno bolan invalid brez podpore. M. K. Vaš brat je v vojaški službi med svetovno vojno težko obolen na živcih, ozdravili so ga le za silo in nato poslali domov. Bolezen se je kmalu zopet pojavila in poslabšala, tako da je delanesposoben in potrebuje celo človeka za postrežbo. Starši so si za par let izprosil podporo, po njihovi smrti ste jo zaprosili Vi — a brez uspeha. — Napravite novo prošnjo z ozirom na novi invalidski zakon, in sicer na sodnika pri pristojnem okrožnem sodišču. Ker pravite, da še žive priče, ki so službovale pri vojaki skupaj z bratom in ki so že pod prisego potrdile uvodoma navedene okoliščine, bo bratu gotovo priznana invalidnina, katera mu na vsak način pritiče. Zahtevajte podporo tudi za nazaj ter se sklicujte na že preje vloženo prošnjo, odnosno prijavo.

Trgovci prodajali nerabno seme — dolžnost plačila? J. M. Pri trgovcu ste kupili seme rdeče pese, ga vsejali, a ničesar pridelali, ker je bilo očitno za nič. Isto se je zgodilo i nekaterim drugim kupcem. Vprašate, ali ste dolžni plačati trgovcu kupnino za to seme, ali pa je morda dolžan trgovec Vam plačati odškodnino za odšli pridelek pese. — Ako je res le slaba kakovost semena kriva, da ni bilo pridelka — izgleda, da Vam tega ne bo težko dokazati — tedaj niste dolžni plačati kupnine. Morate pa napram trgovcu grajati nerabnost semena najkasneje v šestih mesecih po nakupu, ker po preteku tega roka preneha jamčevalna dolžnost trgovca-prodajalca. — Na drugi strani bi bil trgovec dolžan plačati Vam odškodnino za odšli pridelek le, ako bi se Vam posrečilo dokazati, da je vedel, da Vam je prodal nerabno seme; ako tega ni vedel, se ne more trditi, da Vam je krivdoma povzročil škodo, odn. da ste po njegovi krivdi ob pridelku.

Sin-hranilec bi se rad poročil. I. L. Kot sin-hranilec ste bili oproščeni vojaške službe. Vprašate, ali se morete poročiti brez nevarnosti, da bi Vas pozvali k nastopu vojaške službe, čeprav nameravate še naprej skrbeti, odn. prehranjevati svojo mater. — Svojstvo hranilca Vam pritiče le, ako ni v rodbini nobenega drugega družinskega člana, ki bi bil sposoben za delo ali pridobivanje. Ako bi poročili osebo, ki bi bila starejša nego 18 let in mlajša nego 60 let ter za delo sposobna, bi potem takem izgubili svojstvo hranilca. Imate pa pravico do skrajšanega roka, ako plačuje družina več nego 120 din letno neposrednega davka.

Krvna preiskava. S. J. Neka ženska trdi, da ste Vi nezakonski oče njenega otroka in grozi, da Vas bo tožila in Vam zaplenila denar, katerega imate naloženega v hranilnici. Vi bi jo radi tožili radi žaljenja časti, ker niste imeli z njo nobenega opravila in bi si dali preiskati kri. Krvna preiskava zamore le v zelo redkih primerih — v približno šestih slučajih izmed sto — dognati, da preiskovani ne more biti oče določenega otroka. Počakajte, dokler ne bo zoper Vas vložena tožba na priznanje nezakonskega očetovstva; šele v pravdi predlagajte, naj se izvede dokaz potom krvne preiskave. Da ste res Vi zaplodili navedenega otroka, bo morala dokazati nezakonska mati, odnosno varuh otroka. Nezak. mati bo morala sevé svojo izpovedbo podati pod prisego in ni treba, da Vi posebej zahtevate, naj prišete. — Raznašanje navedene neresnične obdolžitve je kaznivo in zamorete v treh mesecih vložiti tožbo radi žaljenja časti. Najbrž pa s tako tožbo ne boste veliko dosegli.

Obljuba zakona — tožba radi poroke z drugo. J. S. Imeli ste »spanjole« z nekim dekletom, kateri ste obljubili zakon, sedaj pa bi radi poročili drugo dekle; prva Vam grozi s tožbo, ako ne bi izpolnili obljube. — S tožbo se poroke ne more izsiliti. Ako s prvim dekletom niste imeli spolnega razmerja, ste ji dolžni povrniti le škodo, katero je imela radi Vaše obljube zakona; navadno se taka škoda ne da dokazati, odnosno ne obstoja. Bila bi na primer podana, ako bi si bilo dekle nabavilo pohištvo, katerega samo ne bi potrebovalo. — Ako pa ste dekle pod obljubo zakona zavedli k temu, da se Vam je spoino udala, Vas zamore tožiti na plačilo primerne odškodnine radi zmanjšanja možnosti primerne druge

poroke. — Ni potrebno, da je bila obljuba zakona podana pred pričami ali v pogodbi.

Plačilo 370 dinarjev pred tožbo radi žaljenja časti. Č. F. Vaš sedanjí nasprotnik je zahajal k neki vdovi. Vdovin svak tega ni rad videl ter je pri neki priliki pričakal vasovalca s krampico. Nasprotnik se je svaka obranil, Vaša žena pa se je pozneje izrazila: »Da bi ga le bil (s krampico), kaj pa hodi zmeraj tja.« Radi te izjave je nasprotnik zapretil Vaši ženi potom odvetnika s tožbo radi razžaljenja časti ter stavljal kot pogoj, da tožbe ne vložijo, da plača Vaša žena 370 dinarjev. Žena je iz strahu pred tožbo plačala zahtevani znesek. Vprašate, ali je odvetnik upravičen brez razprave, odn. katerega zaslišanja na sodišču »obsoditi« stranko na plačilo tako visokih stroškov in kaj Vam je ukreniti, da dobi žena denar nazaj. — Ne more se nikomur braniti, da vložijo tožbo radi razžaljenja časti in tudi ne, da stavi predlog nasprotniku, naj plača določeni znesek ter da potem tožbe ne bo vložil. Stvar nasprotnika je, ali sprejme predlog ter znesek plača ali ne. K plačilu nikakor ni prisiljen. Radi navedene izjave Vaša žena najbrž sploh ne bi bila kaznovana. A ker pravite, da se je tožbe, odn. sodnega postopanja bala in raje plačala zahtevani znesek, žal ni utemeljene podlage, da bi izsilila povračilo plačanega zneska. Šlo je za poravnavo, katero odvetnik lahko sklene, in ne za obsodbo. Odvetniški stroški so po pravem znašali kvečjemu sto dinarjev, odnosno bi jih sodišče le s tem zneskom odmerilo. Lahko pa odvetnik izvensodno zahteva več in je pač stvar stranke, ali mu hoče več plačati ali ne. Treba to nikakor ni. Vaša žena bi morala preje poizvedeti, koliko odvetnik sme računati po tarifi; če je to opustila, pozneje ne more zahtevati delnega povračila. Mogoče je odvetnik vračunal kak znesek za kakšno družstvo ali dobrodelní namen.

Sosed povzročil mejni spor s samolastno razmejnitvijo. A. L. Nek posestnik je posedoval posestvo, čigar ena polovica leži v eni katastralni občini, druga polovica pa v drugi katastralni občini. Baš na sredi stoji — ker je tam najpripravnejši prostor — kozolec, ki potemtakem stoji v dveh katastrálnih občinah, v vsaki do polovice. Posestnik je umrl, dediči pa so prodali polovico posestva Vam, drugo polovico pa Vašemu sedanjemu sosedu. Ta sosed je šel na zemljiškoknjižni urad, si tam iz mape izmeril obseg svojega posestva, odn. polovice posestva, prenesel mero v naravo, posegel s tem daleč v Vašo polovico posestva, tako da bi cel kozolec stal na njegovi polovici. — Važno je, kako se glasi kupoprodajna pogodba: ali ste kupili polovico posestva po mapnih mejah, ali pa polovico posestva, kakor so jo Vam prodajalci pokazali v naravi, odnosno jo kažejo mejniki, in ali so dejali, da leži polovica kozolca na Vam prodani polovici. Ako ste kupili posestvo po mapnih mejah, bodo veljale pač mapne meje in boste morali posledice eventuelne zmote sami trpeti, ker bi bili mapne meje lahko sami ugotovili še pred nakupom. Ako so pa prodajalci določeno trdili in pokazali, kako teče meja in da pripada polovica kozolca Vam, tedaj Vam jamčijo za mejo. Ako zadeve ne bodo mogli s sosedom urediti, imate pravico zahtevati odškodnino, najmanj pa, da se kupnina razmeroma zniža. Sicer pa meritev od strani sosedu še nikakor ni mero-dajna, odn. zanesljiva. Ako ne bo hotel zlepega pristati na ureditev meje, kakor so jo prodajalci zatrjevali, predlagajte sodno ureditev meje in sicer v nepravdnem postopku. Ako bodo prodajalci potrdili, da so prodali obe polovici po točno določenih mejah, odn. kakor jo kažejo že obstoječi mejniki, bo stvar zelo enostavna in bo sodišče določilo mejo po navedbah prodajalcev. Ako sosed v treh mesecih po navedeni sodni razmejitvi ne bo nastopil pravdne poti, je sodna razmejitev dokončna in boste sosed v slučaju, da meje ne bo upošteval, z lastninsko tožbo prisilili k priznanju meje in opustitvi posegov v Vaše last.

Neresnična obdolžitev potom odvetnika. Kazen. R. I. Neka prepirljiva sosedu Vas je potom odvetnika obdolžila, da ste odstranili plot, ka-

tereza je napravila čez javno pot, da ste odstranili ročni vozček in vodne žlebe, kar vse je neresnično. Vprašate, na kakšno kazni bi bila obsojena, ako bi jo tožili radi žaljenja časti in koliko bi morala plačati v dobrodelne namene. — Obdolžitev je premalo jasna in iz nje ni točno razvidno, ali Vam očitajo kako nečastno dejanje. Gola odstranitev plotu ni nič nečastnega, ker je možno, da bi ga bili odstranili, ker Vam je sosedu zagrabil pot, katero tudi Vi uporabljate ali si vsaj lastite zadevno pravico. Kaj drugega bi bilo, ako bi šel očitek za tem, da ste plot odstranili iz gole nagajivosti in ga eventuelno zlobno poškodovali. Isto velja glede odstranitve vodnih žlebov in gar. Možno je, da so se vodni žlebi nahajali na Vašem svetu ali da je njih naprava kakor koli posegala v Vaše pravice ali Vas motila. Očitek, da ste žlebe in vozček odstranili brez teh ali podobnih predpostavk, bi utegnil biti žaljiv. Niso pa ti očitki baš prehudi in bi sosedu najbrž bila obsojena le na denarno kazni in še to, ako doslej še ni bila predkaznovana, odn. so bile predkazni le male, le pogojno, to se pravi, da se izvršitev kazni odloži za eno do petih let in bi se jo izvršilo le, ako bi obsojenka bila tekom navedene dobe ponovno kaznovana, pri čemer je pa navadno treba hujše kazni. Ako je bila kleveta iznešena javno, je sicer predpisana zaporna kazni, ki znaša najmanj 7 dni, a se da spreminiti v denarno kazni 420 din. Na plačilo kakih zneskov kakemu dobrodelnemu ali drugemu društvu sodišča ne obsojajo, marveč se stavijo taka plačila le kot pogoj eventuelni poravnavi, pri kateri potem sploh ne pride do sodbe, odn. do sodnega postopanja.

Nezakonski oče odšel v Nemčijo. Obveza njegove matere? Z. F. R. Nezakonski oče noče za otroka nič skrbeti, svoje posestvo (tri orale) je »dal« svoji materi in odšel v Nemčijo. Vprašate, ali lahko zahtevate doto za otroka od matere nezak. očeta. — Najprej je treba, da se ugotovi nezakonsko očetovstvo potom varstvenega sodišča (pristojno je ono, v čigar okoliščini nezak. otrok domuje), če pa dotičnik očetovstva ne bi hotel priznati, potem pravde. Hkratu predlagajte, da se nezak. očetu naloži plačilo primerne vzdrževalnine za otroka. Ako nezak. oče ne bo hotel vzdrževalnine plačevati, boste — ako so podani pogoji — izpodbijali pravno opravilo, temeljem katerega je nezak. oče »dal« svoje posestvo svoji materi. Njegova mati bo morala dokazati, da ni vedela, niti morala vedeti, da je bil namen nezak. očeta, da z izpodbijanim pravnim dejanjem obrezuje izterjavo vzdrževalnine. Kaj več razen navedenih treh oralov, dobljenih od nezak. očeta, njegova mati ni dolžna dati; potemtakem ni dolžna plačevati vzdrževalnine, niti dati dote.

Podpis izjave geometru pred meritvijo. Posledice. U. F. Več posestnikov je najelo geometra; pred početkom meritve ste se podpisali na polo, katero je imel geometer za vse posestnike skupaj, za katere je meril. Na dan podpisa se je izmerila meja med Vašim posestvom in posestvom enega mejaša, čez dva dni pa drugega mejaša. Pri tej slednji meritvi je potegnil geometer mejo do štirih metrov daleč v Vaš svet, katerega ste, vstevši Vaše prednike, uživali že preko 30 let. Vprašate, ali je veljal podpis tudi za meritev z drugim mejašem in ali lahko uveljavite svoje pravice do stare meje. — Ker pravite, da je imel geometer polo za vse posestnike, za katere je meril in so se morali vsi podpisati, je pola gotovo vsebovala izjavo, da naj geometer izmeri, odnosno določi mapne meje posestev, ozir. parcel vseh posestnikov, odnosno med vsemi njihovimi mejnimi parcelami — ter da posestniki tako izmerjene mapne meje priznajo kot pravilne. Kolikor nam je znano, geometri — vsaj državni — sploh nočejo ugotavljati mej, ako prizadeji posestniki ne podpisajo vnaprej take izjave. Dvomimo, da bi se Vam posrečilo dokazati, da niste vedeli, kaka je bila vsebina izjave, katero ste podpisali, odnosno katerih parcel se je tikala. Ako pa ste za vsebino vedeli, ali vsaj morali vedeti (ker ste jo prečitali, ozir. Vam jo je geometer prečital ali razložil), je meja, kakor jo je geometer določil napram v izjavi navedenim posestnikom, ozir. glede tam navedenih parcel, mero-dajna in se žal ne morete več sklicevati na 30 letno uživanje v drugih mejah.

Vse različne tiskovine
naročajte v

Tiskarni sv. Cirila — Maribor